

คู่มือเครือข่ายพลเมือง

ให้ความรู้รัฐธรรมนูญและการเลือกตั้ง

คำนำ

รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นกติกาหลักในการบริหารราชการแผ่นดินของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจอธิปไตยจากปวงชนชาวไทย ตามกระบวนการประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยิ่งไปกว่านั้นปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ล้วนมีสิทธิและมีหน้าที่ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนภายใต้รัฐธรรมนูญ รวมทั้งได้รับการปกป้องคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญในฐานะพลเมืองอย่างเท่าเทียมกัน

“คู่มือเครือข่ายพลเมืองให้ความรู้รัฐธรรมนูญและการเลือกตั้ง” ได้รวบรวมคำถาม-คำตอบ ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เขียนโดย นายเมธา ศีลาพันธ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้เครือข่ายพลเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ศึกษาทำความเข้าใจถึงเนื้อหาของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและนำไป ใช้เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ใคร่ขอขอบคุณเครือข่ายต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการสร้างพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย และหวังว่าทุกคนจะร่วมกันเผยแพร่ความรู้รัฐธรรมนูญที่ถูกต้องอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

1.

ถาม สาเหตุสำคัญของการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มีอะไรบ้าง

ตอบ เนื่องจากการปกครองไม่มีเสถียรภาพ เกิดวิกฤตทางรัฐธรรมนูญที่หาทางออกไม่ได้ มีผู้ไม่นับถือยำเกรงกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ทุจริตฉ้อฉล บิดเบือนอำนาจ ขาดความตระหนักสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผล ประกอบกับกฎเกณฑ์การเมืองการปกครองไม่เหมาะสมแก่สภาวะการณ์บ้านเมือง และกาลสมัย ให้ความสำคัญแก่รูปแบบและวิธีการยิ่งกว่าหลักการพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย

2.

ถาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับเมื่อใด

ตอบ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2560 เป็นต้นไป

3.

ถาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดหลักการใช้อำนาจอธิปไตยไว้อย่างไร

ตอบ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้น ทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

4.

ถาม ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมนั้น หลักนิติธรรมหมายถึงอะไร

ตอบ หลักนิติธรรม คือ การปกครองประเทศโดยกฎหมาย มีหลักการที่สำคัญ คือ

1. หลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา
2. หลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษ
3. กฎหมายต้องมีการประกาศใช้ให้ประชาชนทราบ
4. กฎหมายต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป
5. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจได้ตามที่กฎหมายให้อำนาจ
6. ห้ามยกเว้นความผิดแก่การกระทำในอนาคต

5.

ถาม รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้มีองคมนตรีจำนวนกี่คน

ตอบ กำหนดให้มีประธานองคมนตรี 1 คน และองคมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 18 คน รวมเป็นจำนวนไม่เกิน 19 คน

6.

ถาม การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรีมีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย โดยให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรี และให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองคมนตรีอื่น

7.

ถาม การที่สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนั้น คำว่าสิทธิและเสรีภาพ มีความหมายอย่างไร

ตอบ สิทธิ หมายถึง ประโยชน์หรืออำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ ส่วนเสรีภาพ หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจที่จะเลือกดำเนินพฤติกรรมของตนเองโดยไม่มีบุคคลอื่นมาแทรกแซงการตัดสินใจนั้น และการใช้เสรีภาพจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย

8.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพบริบูรณ์ในเรื่องใดบ้าง

ตอบ กำหนดไว้เพียงเรื่องเดียว คือ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา

9.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดเกี่ยวกับสัญชาติของเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดให้ต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น

10.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องความเสมอภาคของบุคคลไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดให้บุคคลเสมอกันในกฎหมาย คือ

1.การมีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

2.ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

3.ต้องไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เว้นแต่มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อส่งเสริมหรืออำนวยความสะดวกให้เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาสได้ใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

11.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิเสรีภาพไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ กำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยว่า จะต้องไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

12.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลไว้หรือไม่อย่างไร

ตอบ กำหนดหลักการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลไว้ว่า การจะออกกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพเกินสมควรแก่เหตุ และต้องไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลตามความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลไว้ด้วย

13.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดข้อห้ามในการใช้สิทธิเสรีภาพไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดข้อห้ามไว้ว่า บุคคลจะใช้สิทธิเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้

14.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทยในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

15.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิที่จะติดตามและเร่งรัดและฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับบริการตามที่รัฐมีหน้าที่จัดทำให้

16.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ให้บริการด้านการศึกษาไว้อย่างไร

ตอบ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

17.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดวิธีการใช้และมาตรการเกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดเกี่ยวกับการใช้ว่า รัฐต้องดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยมีมาตรการให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

18.

ถาม หลักธรรมาภิบาลที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ คืออะไร

ตอบ หลักธรรมาภิบาล คือ ระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า

19.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทยในการใช้สิทธิเสรีภาพ เพื่อส่งเสริมความสามัคคีปรองดองไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดเป็นหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องเคารพและไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

20.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์ให้รัฐจัดระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร

ตอบ กำหนดให้รัฐจัดระบบเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและจัดให้มีกลไกให้เกษตรกรสามารถแข่งขันในตลาดได้

21.

ถาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญหมายถึงอะไร

ตอบ หมายถึง การพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานให้กับประชาชนชาวไทย เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีความรู้คู่คุณธรรม เพื่อดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล ด้วยความพอดีและมีภูมิคุ้มกันที่สามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีได้

22.

ถาม รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกประเภทใดบ้าง และมีจำนวนเท่าใด

ตอบ ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 500 คน และสมาชิกวุฒิสภา 200 คน รวม 700 คน

อนึ่ง ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญกำหนดให้ ในช่วง 5 ปีแรก มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 250 คน ดังนั้น ในช่วง 5 ปีแรก จะมีสมาชิกรัฐสภา 750 คน

23.

ถาม รัฐสภามีหน้าที่อะไรบ้าง

ตอบ มีหน้าที่ ตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ และการเข้าชื่อร้องขอผ่านประธาน ของแต่ละสภา เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยการสิ้นสุด สมาชิกสภาของสมาชิกแต่ละสภา

24.

ถาม ข้อบังคับในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา มีกำหนดไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการเสนอ แปรญัตติ หรือกระทำได้ด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

25.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดให้ผู้ใดเป็นประธานและรองประธานรัฐสภา

ตอบ กำหนดให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา และประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

26.

ถาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีกี่ประเภท ประเภทละกี่คน

ตอบ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 ประเภท ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 350 คน และแบบบัญชีรายชื่อ 150 คน รวม 500 คน

27.

ถาม การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญใช้การเลือกตั้งระบบใด

ตอบ ใช้การเลือกตั้งระบบผสม 2 ระบบ โดยใช้ระบบคะแนนนำหรือเสียงข้างมากมาใช้ในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 350 คน เขตเลือกตั้งละ 1 คน และนำระบบสัดส่วนมาใช้คำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทุกคนทุกเขตเลือกตั้ง เพื่อจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กับพรรคการเมืองต่างๆ ตามบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองอีกจำนวน 150 คน

28.

ถาม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งจะได้รับบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทใดบ้าง

ตอบ จะได้รับบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว หรือได้รับบัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียวโดยไม่มีการลงคะแนนเลือกบัญชีของพรรคการเมืองเหมือนการเลือกตั้งก่อนหน้านี้

29.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่และอำนาจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้อย่างไร

ตอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่สำคัญ 2 ประการ คือ หน้าที่ด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ การเสนอและพิจารณาร่างกฎหมายพระราชกำหนด และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกับหน้าที่ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

30.

ถาม ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีอายุและวุฒิการศึกษาอย่างไร

ตอบ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง ส่วนวุฒิการศึกษาไม่มีกำหนดบังคับว่าต้องผ่านการศึกษาในระดับใด

31.

ถาม ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่อย่างไร

ตอบ ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ยุบสภา ลระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเหลือ 30 วัน

32.

ถาม ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องมีอายุเท่าใด และจะต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่ากี่วัน

ตอบ มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีในวันเลือกตั้ง และต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

33.

ถาม ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งได้หรือไม่ และในกรณีใดบ้าง

ตอบ 1. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตเลือกตั้ง หรือมีชื่อในเขตเลือกตั้งน้อยกว่า 90 วัน หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร มีสิทธิขอลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งได้

2. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งวันเลือกตั้งจะไม่อยู่ในเขตเลือกตั้ง มีสิทธิขอลงทะเบียนเพื่อลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งได้

34.

ถาม รัฐธรรมนูญมีข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างไรบ้าง

ตอบ กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควร อาจถูกจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กำหนดการจำกัดสิทธิในการยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต่อหน้า 14)

การสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น การสมัครรับเลือกเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยมีระยะเวลาการจำกัดสิทธิ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยจะได้สิทธิคืนเมื่อใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งต่อไป

35.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดระยะเวลาในการจัดการเลือกตั้งไว้อย่างไร

ตอบ 1. กรณีอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง (ครบ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง) กำหนดให้จัดการเลือกตั้งโดย ครม. ตราพระราชกฤษฎีกาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ภายใน 45 วัน โดย กกต. ต้องจัดเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

2. กรณียุบสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้จัดการเลือกตั้งโดย ครม. ตราพระราชกฤษฎีกาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป หลังจากนั้นภายใน 5 วันนับแต่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ ให้ กกต. กำหนดวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 45 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ โดยต้องจัดเลือกตั้งเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร (ต่อหน้า 15)

3. กรณีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง เพราะเหตุอื่นหากเป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งกำหนดให้จัดการเลือกตั้งโดย ครม. ตราพระราชกฤษฎีกา ภายใน 45 วันเว้นแต่อายุของสภา จะเหลือไม่ถึง 180 วัน

แต่ถ้าเป็นกรณีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อว่างลง ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะประกาศ ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น เลื่อนขึ้นมาแทน แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใน 7 วัน เว้นแต่ไม่มีชื่อในบัญชีเหลืออยู่

36.

ถาม ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป รัฐธรรมนูญกำหนด หลักเกณฑ์การเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกไว้อย่างไร

ตอบ ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งและ ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95 (475 คน)

37.

ถาม ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จะได้รับเลือกตั้งตามเงื่อนไขใดบ้าง

ตอบ ต้องได้คะแนนสูงสุดในเขตเลือกตั้งนั้น และจะต้องมี คะแนนสูงกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดของเขตเลือกตั้งนั้นด้วย

38.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกาศผลการเลือกตั้งไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตรวจสอบว่าผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แล้วประกาศผลการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 (475 คน) ภายใน 60 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง

39.

ถาม เมื่อมีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะถอนการสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ รัฐธรรมนูญกำหนดให้ถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งให้กระทำได้ แต่จะต้องเป็นกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเท่านั้น และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

40.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์ กรณีไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ กรณีดังกล่าว กกต. จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยเปิดรับสมัครเลือกตั้งใหม่ และผู้สมัครรับเลือกตั้งเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

41.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ ให้พรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อพรรคละ 1 บัญชีไม่เกิน 150 ชื่อ โดยผู้สมัครแต่ละพรรคต้องไม่ซ้ำกันและไม่ซ้ำกับผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และที่สำคัญคือการจัดทำบัญชีรายชื่อจะต้องให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการพิจารณา ซึ่งต้องคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง

นอกจากนี้ พรรคการเมืองจะมีสิทธิส่งบัญชีรายชื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ เมื่อพรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว

42.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจากบุคคลที่มีลักษณะอย่างไร

ตอบ กำหนดให้มีการเลือกกันเองของผู้สมัคร ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่างๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยให้แบ่งบุคคลดังกล่าวออกเป็นกลุ่มๆ ในลักษณะที่ผู้สมัครทุกคนต้องสามารถเลือกอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

43.

ถาม ขั้นตอนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้มีการกำหนดไว้อย่างไรบ้าง

ตอบ ให้ดำเนินการเลือกกันเองตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด และระดับประเทศตามลำดับ

44.

ถาม ระยะเวลาในการเลือกสมาชิกวุฒิสภากำหนดไว้อย่างไร

ตอบ การเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หลังจากนั้นภายใน 5 วันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ ให้กำหนดวันเริ่มดำเนินการเลือก ไม่ช้ากว่า 30 วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ

45.

ถาม อายุของวุฒิสภามีกำหนดกี่ปี และเมื่อครบอายุแล้วต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ 5 ปี นับแต่วันประกาศผลการเลือก และเมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงให้สมาชิกวุฒิสภาอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสมาชิกวุฒิสภาขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่แตกต่างจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

46.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ในอาณัติของพรรคการเมืองใดๆ

47

ถาม สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจอะไรบ้าง

ตอบ สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ 2 ประการ คือ หน้าที่ด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ การพิจารณาหรือยับยั้งร่างกฎหมาย การพิจารณาพระราชกำหนด และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกับหน้าที่ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีชี้แจงข้อเท็จจริงโดยไม่มี การลงมติ การให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ

48.

ถาม การเลือกสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 250 คน ให้เสร็จสิ้นไว้อย่างไร

ตอบ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

49.

ถาม ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง

- ตอบ**
1. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
 2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีในวันสมัครรับเลือก
 3. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่า 10 ปี
 4. เกิด หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวพันกับพื้นที่ที่สมัคร

50.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดองค์ประกอบของคณะรัฐมนตรีไว้อย่างไร

ตอบ คณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน รวมไม่เกิน 36 คน โดยนายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งรวมกันแล้วเกิน 8 ปี ไม่ได้

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดที่มาของนายกรัฐมนตรีไว้อย่างไร

ตอบ กำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นชอบที่จะเสนอเป็นนายกรัฐมนตรี พรรคละไม่เกิน 3 รายชื่อ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ มติของสภาผู้แทนราษฎรต้องกระทำโดยเปิดเผยและมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

อนึ่ง ในระยะ 5 ปีแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้การพิจารณาเป็นหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งหมายถึงทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

52.

ถาม คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน จะต้องดำเนินการอะไรบ้าง

ตอบ จะต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย ภายใน 15 วัน นับแต่วันเข้ารับหน้าที่ การแถลงนโยบายดังกล่าวรัฐสภาไม่ต้องลงมติ
ความไว้วางใจ

53.

ถาม เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นตำแหน่งทั้งคณะนั้น คณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับหน้าที่หรือไม่

ตอบ การอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปของคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง มีเฉพาะกรณี

- 1.ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง เว้นแต่กรณีนายกรัฐมนตรีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
- 2.อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง
- 3.มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- 4.คณะรัฐมนตรีลาออกทั้งคณะ

(ต่อหน้า 23)

ส่วนกรณีคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เพราะเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยว่าคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่ามีกระทำการแปรรูปหรือกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย แต่มิได้สั่งยับยั้งคณะรัฐมนตรีจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

54.

ถาม คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งและต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเงื่อนไขอย่างไรบ้าง

ตอบ 1. ต้องไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

2. ไม่แต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการ พนักงานหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติแทน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน (ต่อหน้า 24)

3. ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน
4. ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐ เพื่อกระทำการใดอันอาจมีผลต่อการเลือกตั้ง และไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

55.

ถาม รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีศาลประเภทใดบ้าง และแต่ละศาลมีหน้าที่และอำนาจอย่างไร

ตอบ มีศาล 3 ประเภท ประกอบด้วย

1. ศาลยุติธรรม มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น

นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาด้วย

2. ศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง

3. ศาลทหาร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร

56.

ถาม ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจอะไรบ้าง และเมืองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ 1. พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ กฎหมายและร่างกฎหมาย
2. วินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
3. วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภา ผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ ศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 9 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี

57.

ถาม คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีหน้าที่ อะไร และเมืองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิก วุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม และควบคุมดูแลการออกเสียง ประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

กกต. ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 7 คน มีวาระ การดำรงตำแหน่ง 7 ปี

58.

ถาม ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผผ.) มีหน้าที่อะไรบ้าง และมีองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่เสนอแนะหน่วยงานของรัฐ เพื่อปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรม หรือเป็นภาระแก่ประชาชน

ผผ. ประกอบด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี

59.

ถาม คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีหน้าที่อะไร และมีองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่ควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐ

ป.ป.ช. ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน 9 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี

60.

ถาม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) มีหน้าที่อะไรบ้าง และมีองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ กำกับ และตรวจเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

คตง. ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน 7 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี

61.

ถาม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่อะไรบ้าง และมีองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย สภาท้องถิ่น ซึ่งมีสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้ง และผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งหรือความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น สำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

62.

ถาม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีหน้าที่อะไร และมีองค์ประกอบอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่ ตรวจสอบ รายงาน และเสนอแนะกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน 7 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี

63.

ถาม การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอะไรบ้าง

ตอบ 1. ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

2. สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม ขจัดความเหลื่อมล้ำ

3. ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

64.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีแนวทางอย่างไรบ้าง

ตอบ ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีกลไกให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน พรรคการเมืองต้องรับผิดชอบในการประกาศนโยบายที่ได้มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าและความเสี่ยงอย่างรอบด้าน และมีกลไกให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนมีกลไกในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี

65.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีแนวทางอย่างไรบ้าง

ตอบ ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานของรัฐ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

66.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย มีแนวทางอย่างไรบ้าง

ตอบ พัฒนาระบบการออกกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากล และปฏิรูประบบการเรียนการสอนและการศึกษาอบรมวิชากฎหมายเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลกฎหมายได้สะดวก เข้าใจเนื้อหาสาระของกฎหมายได้ง่าย

67.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม มีแนวทางอย่างไรบ้าง

ตอบ ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญา ให้มีการถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ไม่ล่าช้า และต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานของตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ ภายใน 1 ปี

68.

ถาม ในระหว่างยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา รัฐธรรมนูญกำหนดให้องค์กรใดทำหน้าที่แทน

ตอบ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

69.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีแนวทาง
อย่างไรบ้าง

ตอบ ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อน
เข้ารับการศึกษ จัดให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง
และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ และจัดให้มี
คณะกรรมการอิสระเพื่อศึกษาและทำข้อเสนอแนะและ
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ภายใน 2 ปี

70.

ถาม การปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีแนวทาง
อย่างไรบ้าง

ตอบ ขจัดปัญหาอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ และการปรับปรุงระบบภาษีอากร
ให้มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อเพิ่มพูนรายได้
ของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

71.

ถาม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)
มีหน้าที่อะไร และปฏิบัติหน้าที่ถึงเมื่อใด

ตอบ มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศ และปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีกฎหมาย
ว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

72.

ถาม การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก
หลังจากรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ จะต้องดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใด

ตอบ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 150 วัน นับแต่
วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ 1.ว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2.ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
3.ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง 4.ว่าด้วยพรรคการเมือง
มีผลใช้บังคับ

73.

ถาม กฎหมายยุทธศาสตร์ชาติมีสาระสำคัญอะไรบ้าง
และมีกำหนดระยะเวลาการจัดทำอย่างไร

ตอบ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย
ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ
ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน

คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่จัดให้มีกฎหมายยุทธศาสตร์ชาติ
ภายใน 120 วัน นับแต่รัฐธรรมนูญประกาศใช้

74.

ถาม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในเรื่องใดบ้าง และมีระยะเวลาการดำเนินงานอย่างไร

ตอบ มีหน้าที่จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน 10 ฉบับ ได้แก่

- 1.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 2.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
- 3.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 4.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- 5.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(ต่อหน้า 34)

- 6.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 7.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
- 8.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต
- 9.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
10. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 240 วัน นับแต่
วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญประกาศใช้ เมื่อวันที่ 6
เมษายน พ.ศ. 2560 ครบกำหนด 240 วัน ในวันที่ 2
ธันวาคม 2560)

75.

ถาม องค์กรใดมีหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม มาตรฐานดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่ผู้ใด และต้องดำเนินการภายในระยะเวลาเท่าใด

ตอบ ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ (กกต., ผผ., ป.ป.ช., คตง., กสม.) มีหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งต้องครอบคลุมถึงการรักษาเกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ และต้องกำหนดว่ากรณีใดเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติที่มี ลักษณะร้ายแรง

มาตรฐานทางจริยธรรมใช้บังคับแก่ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับแต่รัฐธรรมนูญประกาศใช้

76.

ถาม เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่เสนอกฎหมายใดบ้างต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และต้องเสนอภายในระยะเวลาเท่าใด

ตอบ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และองค์กรอัยการ โดยต้องเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใน 1 ปี นับแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

77.

ถาม ข้อห้ามในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กำหนดไว้อย่างไร

ตอบ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

78.

ถาม เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้ หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ต้องจัดทำร่างกฎหมายใดบ้าง เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และต้องเสนอภายในระยะเวลาเท่าใด

ตอบ 1. กฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นของประชาชน หรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

2. กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาวินัยการเงินการคลัง และระบบภาษี

3. กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายของการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐและเอกชน

โดยต้องเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใน 240 วัน นับแต่รัฐธรรมนูญประกาศใช้ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างกฎหมายดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 02-141-8888 www.ect.go.th